

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ**

**Тетяна Прокопович
Ольга Каленюк**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО НАПИСАННЯ Й ОФОРМЛЕННЯ ВИПУСКНИХ
КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ**

**для студентів освітнього ступеня «Магістр»
спеціальності 023 «Образотворчого мистецтво, декоративне
мистецтво, реставрація»**

Луцьк 2022

Рекомендовано до друку науково-методичною радою Волинського національного університету імені Лесі Українки (протокол № 5 від 19.01.2022 року).

Рецензенти:

Берлач О. П. – кандидат архітектури, доцент кафедри образотворчого мистецтва факультету культури і мистецтв Волинського національного університету імені Лесі Українки

Лесик-Бондарук О. О. – кандидат архітектури, доцент кафедри образотворчого мистецтва факультету культури і мистецтв Волинського національного університету імені Лесі Українки

Прокопович Т. А. Каленюк О. М

Методичні рекомендації до написання й оформлення випускних кваліфікаційних робіт для студентів освітнього ступеня «Магістр» спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація. Луцьк : Волинський. нац. у-т імені Лесі Українки, 2022. 34 с.

Методичні рекомендації до написання й оформлення випускних кваліфікаційних робіт освітнього ступеня «Магістр» образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації містять загальні вимоги, які розроблено відповідно до специфіки фахової підготовки студентів спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» і включають алгоритм щодо підготовки, змісту та структури, написання, оформлення, захисту випускних кваліфікаційних робіт, критерії їх оцінювання для здобувачів-магістрів.

Мета видання – надати методичну допомогу викладачам і здобувачам під час виконання кваліфікаційних робіт і розкрити основи методології, методики виконання, оформлення та захисту кваліфікаційних робіт для здобуття освітнього ступеня «Магістр» 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація».

Для викладачів та студентів-магістрів спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація».

ЗМІСТ

1.	Вступ.....	4
1.	1. Організація виконання випускної кваліфікаційної роботи	7
1.1.	1.1. Кваліфікаційна робота, як різновид підсумкової атестації	7
1.2.	1.2. Мета і завдання кваліфікаційної роботи	8
1.3.	1.3. Порядок визначення і затвердження тематики випускних комплексних кваліфікаційних робіт.....	9
1.4.	1.4. Наукове керівництво випускними кваліфікаційними роботами.....	10
1.5.	1.5. Етапи написання кваліфікаційної роботи	10
1.6.	1.6. Контроль за виконанням випускної кваліфікаційної роботи	11
2.	Практична частина...	12
2.1.	2.1. Практично-творча робота в матеріалі	12
3.	Теоретична частина...	13
3.1.	3.1. Вимоги до змісту теоретичної дослідницької частини кваліфікаційної роботи	13
3.2.	3.2. Обсяги випускних кваліфікаційних робіт	13
3.3.	3.3. Вимоги до структури випускних кваліфікаційних робіт освітнього рівня «Магістр».....	14
4.	Вимоги до оформлення випускних кваліфікаційних робіт.....	17
4.1.	4.1. Загальні вимоги до оформлення випускних кваліфікаційних робіт... ..	17
4.2.	4.2. Оформлення розділів (підрозділів)	18
4.3.	4.3. Нумерація... ..	19
4.4.	4.4. Вимоги до оформлення ілюстрацій і додатків.....	19
4.5.	4.5. Оформлення літератури. Загальні правила цитування та покликання на використані джерела	20
5.	Підготовка, порядок та процедура захисту випускних кваліфікаційних робіт.....	21
5.1.	5.1. Попередній захист випускних кваліфікаційних робіт.....	21
5.2.	5.2. Рецензування випускних кваліфікаційних робіт... ..	22
5.3.	5.3. Підготовка роботи до захисту	23
5.4.	5.4. Захист випускних кваліфікаційних робіт... ..	23
6.	Загальна процедура захисту випускних кваліфікаційних робіт	23
7.	Оцінювання випускних кваліфікаційних робіт	24
8.	Порядок зберігання кваліфікаційних робіт	26
	Рекомендована література та інтернет ресурси.....	27
	Додатки	28

ВСТУП

Методичні рекомендації щодо написання та оформлення кваліфікаційних робіт на кафедрі образотворчого мистецтва Волинського національного університету імені Лесі Українки містять загальні вимоги, які розроблено відповідно до специфіки фахової підготовки студентів спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація». Методичні рекомендації покликані розкрити основи методології, методики виконання, оформлення та захисту кваліфікаційних робіт (проєктів) для здобуття освітнього ступеня «Магістр» спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація. Вони включають алгоритм створення кваліфікаційних робіт, методичні рекомендації щодо підготовки, змісту та структури, написання, оформлення, захисту робіт відповідного ступеня вищої освіти, критерії їх оцінювання.

Розроблені вимоги ґрунтуються на основі чинного законодавства України, нормативних документів Міністерства освіти і науки України, нормативної бази Волинського національного університету імені Лесі Українки. Положення про організацію освітнього процесу в Університеті; Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії в Університеті; Положення про випускні кваліфікаційні роботи Волинського національного університету імені Лесі Українки (від 11 вересня 2020 р.).

Також методичні рекомендації розроблені відповідно Стандарту вищої освіти за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», галузі знань 02 «Культура і мистецтво» для другого (магістерського) рівня вищої освіти (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/05/28/023-obrazotvorche-mistetstvo-dekorativne-mistetstvo-restavratsiya-magistr.pdf>).

Згідно стандарту «Атестація здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр» здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота має передбачити самостійне розв'язання складної задачі або комплексної проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

ВКР ОС «Магістр» – самостійно виконана науково-дослідна робота здобувача, головною метою і змістом якої є наукові дослідження з новітніх питань теоретичного або практичного характеру за профілем підготовки.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» студенти-магістри в процесі виконання кваліфікаційної роботи повинні набути таких компетентностей:

- Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність переосмислювати базові знання, демонструвати розвинену творчу уяву, використовувати власну образно-асоціативну мову при створенні художнього образу.
- Здатність формувати мистецькі концепції на підставі проведення дослідження тих чи інших аспектів художньої творчості.
- Володіння теоретичними і методичними засадами навчання та інтегрованими підходами до фахової підготовки художників образотворчого і декоративного мистецтва та реставраторів творів мистецтва, планування власної науково-педагогічної діяльності.
- Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікативних технологій в контексті проведення мистецтвознавчих та реставраційних досліджень.
- Здатність створювати затребуваний на художньому ринку суспільно значущий продукт образотворчого та/або декоративного мистецтва.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми від здобувачів очікуються такі програмні результати навчання:

- Інтерпретувати та застосовувати семантичні, іконологічні, іконографічні, формально-образні і формально-стилістичні чинники образотворення.
- Володіти інноваційними методами та технологіями роботи у відповідних матеріалах.
- Вміти формувати формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.
- Володіти фаховою термінологією, науково-аналітичним апаратом, проводити аналіз та систематизацію фактологічного матеріалу.
- Володіти методикою проведення наукових досліджень.
- Здійснювати пошук інформації стосовно об'єкту дослідження.
- Володіти сучасною культурою мистецтвознавчого дослідження та дотримуватися принципів наукової етики і доброчесності.
- Визначити мету завдання і етапи мистецької, реставраційної, дослідницької та освітньої діяльності сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам

для якісного виконання роботи.

- Застосовувати у мистецькій та дослідницькій діяльності знання естетичних проблем образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації, основні принципи розвитку сучасного візуального мистецтва.

1. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.

1. 1. Кваліфікаційна робота, як різновид підсумкової атестації

Згідно з освітньо-професійними програмами та відповідними навчальними планами підготовки здобувачів вищої освіти, випускна кваліфікаційна робота – один із видів підсумкової атестації здобувачів, який виконують випускники ступеня вищої освіти «магістр» ряду спеціальностей, зокрема 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація. Кваліфікаційна робота має доводити рівень кваліфікації, набуті загальні і спеціальні компетентності, уміння здійснювати науковий пошук і самостійно розв'язувати наукові, практично-творчі та практично-методичні проблеми.

Атестація здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Магістр» у відповідності до Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи, Виконання кваліфікаційної роботи та її захист відбувається на відкритому засіданні Екзаменаційної комісії і є перевіркою готовності фахівця до самостійної професійної діяльності, його здатності самостійно аналізувати наукову проблематику, самостійно виконувати, презентувати якість практичної творчої майстерності в певній галузі образотворчого мистецтва.

Випускна кваліфікаційна робота *магістра* образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації, є самостійно виконаною комплексною дослідно-творчою роботою, яка передбачає авторське бачення проблеми, можливості її дослідження та розв'язання. Робота свідчить про вміння автора проводити наукове дослідження, опрацьовувати й аналізувати отримані результати, формулювати аргументовані висновки та реалізувати їх у практичній діяльності.

Атестація здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр» здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота ОП «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» – це самостійне розв'язання складної задачі або комплексної проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. Кваліфікаційна робота складається з двох компонентів: твору мистецтва та пояснювальної записки, або теоретичного дослідження відповідно спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного, художнього плагіату та фальсифікації. Кваліфікаційна робота має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти або його структурного підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти.

Випускна кваліфікаційна робота може бути як суто теоретичного, так і практичного чи творчого спрямування з пояснювальною запискою до твору.

Теоретична кваліфікаційна робота повинна містити наукову новизну, актуальність, бути самостійно виконаною комплексною дослідно-творчою роботою, яка передбачає авторське бачення проблеми, можливості її дослідження та розв'язання і свідчити про вміння автора опрацьовувати й аналізувати отримані результати.

Практична творча робота – це живописний, графічний, скульптурний, декоративний твір чи проєкт, що відповідає обраній тематиці. Пояснювальна записка до практичної частини кваліфікаційної роботи повинна бути безпосередньо пов'язана з твором, як складова частина дослідження. Виконання творчої частини кваліфікаційної роботи дозволяє здобувачу на основі отриманих в процесі навчання теоретичних знань і практичних навичок, продемонструвати власний рівень фахової майстерності та підготовки.

Рівень виконання роботи має засвідчувати високу освітню та професійну підготовку автора, зокрема розуміння композиційних законів та їх вдале використання, володіння засобами художньої виразності, технічну довершеність, здатність до самостійного вирішення творчих завдань.

1.2. Мета і завдання кваліфікаційної роботи

Випускна кваліфікаційна робота – це самостійне індивідуальне завдання науково-дослідницького чи творчо-практичного характеру, яке виконує здобувач на завершальному етапі фахової підготовки і є однією з форм виявлення теоретичних і практичних знань та умінь їх застосовувати.

Випускна кваліфікаційна робота має бути закінченою розробкою актуальної наукової або творчо-прикладної фахової проблеми. Кваліфікаційна робота має бути актуальною, мати новизну, виконуватися на рівні сучасних досягнень в галузі культури і мистецтва. Також вона має розкривати творчий пошук нових пріоритетних мистецьких рішень, пов'язуватись із планами наукових досліджень керівника або кафедри образотворчого мистецтва, включати опрацювання спеціальної наукової, мистецтвознавчої і культурологічної літератури; передбачати вибір оптимальних рішень дослідження наукової проблеми з використанням сучасних засобів в теоретичній роботі і застосування класичних та інноваційних підходів та прийомів у практичній роботі.

Основні завдання кваліфікаційної роботи:

– систематизація, закріплення і розширення теоретичних знань, отриманих у процесі навчання за програмою підготовки фахівця та їх практичне використання при розв'язанні конкретних наукових, творчих і теоретичних питань у певній галузі професійної діяльності;

– розвиток досвіду самостійної роботи, оволодіння методикою досліджень, використання сучасних інформаційних технологій у процесі розв’язання завдань, які передбачені кваліфікаційною роботою;

– визначення відповідності рівня підготовки здобувача вимогам відповідного Стандарту вищої освіти, його готовності та спроможності до самостійної роботи в умовах сучасного виробництва, прогресу науки, мистецтва та культури.

Виконання випускної кваліфікаційної роботи має на меті:

- реалізацію набутих науково-творчих практичних та теоретичних вмінь;
- розвиток навичок самостійної дослідницької, наукової, творчої роботи й оволодіння методикою теоретичних та практичних досліджень;
- набуття досвіду з аналізу отриманих результатів досліджень, формулювання нових висновків і положень, набуття досвіду з їх прилюдного захисту.

1.3. Порядок визначення і затвердження тематики випускних комплексних кваліфікаційних робіт

Тематика кваліфікаційних робіт визначається випусковими кафедрами і пропонується здобувачам на початку навчального року. Тематика повинна відповідати професійним вимогам і завданням, зафіксованим в Положенні про випускні кваліфікаційні роботи (проекти).

Здобувачі мають право запропонувати свою тему з обґрунтуванням доцільності її розробки. У таких випадках перевагу надають темам, які безпосередньо пов’язані з місцем майбутньої професійної діяльності випускника, проте узгоджені з темою, над якою працює кафедра. Тема випускної роботи ОС «Магістр» може бути логічним продовженням випускної роботи ОС «Бакалавр».

Для затвердження теми кваліфікаційних робіт та призначення наукового керівника здобувач подає письмову заяву на ім’я декана факультету із зазначенням теми у визначені терміни. Теми затверджують на засіданні кафедри та призначають наукових керівників роботи. Заяву здобувача підписують завідувач кафедри, науковий керівник та декан факультету; заява зберігається в деканаті. Не пізніше грудня (для ОС «Магістр» першого року навчання) поточного навчального року загальний перелік тем усіх випускних кваліфікаційних робіт, які виконуватимуться на кафедрі, затверджує вчена рада факультету.

Уточнення у формулюванні затвердженої теми може бути внесене лише за згодою наукового керівника і затвержене на засіданні кафедри і раді факультету не пізніше дати погодження ректором списку допуску здобувачів до державної атестації. Довільна зміна здобувачем теми своєї роботи не допускається.

Основними критеріями вибору теми кваліфікаційного дослідження є:

- актуальність, елементи новизни і перспективність обраної теми;
- наявність доступної для здобувача і достатньої для розкриття теми джерельної бази;
- можливість виконання теми на цій кафедрі;
- зв'язок теми з конкретними науковими планами та довгостроковими програмами кафедри;
- особисті наукові та науково-творчі інтереси здобувача.

1.4. Наукове керівництво кваліфікаційними роботами

Науковими керівниками випускних кваліфікаційних робіт призначаються висококваліфіковані фахівці кафедри з числа професорів і доцентів. У випадках, коли робота має прикладний характер, до керівництва її виконанням можуть залучатися висококваліфіковані спеціалісти відповідної галузі.

Науковий керівник кваліфікаційної роботи повинен:

- допомагати здобувачу обрати найбільш перспективний та актуальний напрям наукового або творчого дослідження, що відповідає набутих здобувачем знанням, умінням та навичкам зі спеціальних дисциплін у межах отриманої спеціальності;
- ознайомити здобувачів із вимогами щодо підготовки та захисту випускної кваліфікаційної роботи;
- надати допомогу щодо розробки календарного плану-графіку на весь період виконання дослідження;
- рекомендувати здобувачу необхідну наукову, мистецтвознавчу, культурологічну літературу та джерела відповідно до теми роботи;
- регулярно надавати змістовні консультації;
- контролювати строки виконання кваліфікаційної роботи та її своєчасне подання до захисту в присутності ЕК;
- надавати допомогу в підготовці роботи до захисту;
- скласти відгук на кваліфікаційну роботу та розкрити його зміст під час виступу під час засідання ЕК.

1.5. Етапи написання кваліфікаційної роботи

Тема кваліфікаційної роботи повинна бути чітко сформульованою, окреслювати межі проведення дослідження, відображати мету і відповідати змісту роботи. У назві не допускаються скорочення та аббревіатури, використання ускладненої термінології.

Після затвердження на кафедрі теми, студент, разом із науковим керівником, розробляє індивідуальний план-графік виконання кваліфікаційної роботи із зазначенням усіх етапів та термінів її виконання, який підписує студент, науковий керівник та затверджується на засіданні відповідної кафедри.

Зміна плану-графіка виконання кваліфікаційної роботи можлива тільки за згодою наукового керівника.

Над кваліфікаційною роботою здобувач працює під керівництвом наукового керівника кафедри образотворчого мистецтва протягом всього навчального часу.

Процес написання кваліфікаційної роботи складається з таких етапів:

- *підготовчого*, який починається з вибору студентом теми і складання індивідуального плану-графіка. Здобувач повинен ознайомитися зі станом досліджуваної проблеми, забрати фактичний матеріал, провести необхідний огляд та аналіз подібних напрямків дослідження;

- *основного*, який реалізовується відповідно до вимог щодо організації наукового дослідження і передбачає: систематизацію матеріалу на основі вивчення попереднього досвіду, його обробка; виконання практичної чи теоретичної частини роботи, яка здійснюється згідно нижче поданих вимог; формулювання висновків та рекомендацій; підготовку публікацій з тематики дослідження;

- *оформлювального*, який здійснюється під час проходження переддипломної практики і завершується орієнтовно за місяць до захисту кваліфікаційної роботи на засіданні ЕК. На цьому етапі робота повинна бути повністю виконана та перевірена керівником;

- *підсумкового*, який включає отримання відгуку керівника та рецензії на випускні кваліфікаційну роботу від кваліфікованого спеціаліста відповідного профілю, як правило, з іншої організації або установи; проведення попереднього захисту на кафедрі, отримання рекомендації випускової кафедри про допуск до захисту, подання роботи до ЕК.

1.6. Контроль за виконанням випускної кваліфікаційної роботи.

Безпосередній контроль за виконанням випускної кваліфікаційної роботи відповідно до календарного плану здійснює науковий керівник.

Інформація наукових керівників про хід виконання здобувачами випускних кваліфікаційних робіт заслуховується двічі на засіданнях кафедри протягом навчального року згідно з планом-графіком виконання наукового дослідження. При цьому визначається, як здобувач справляється з роботою, які в нього виникли труднощі та яких заходів треба вжити для їх подолання.

Кафедра образотворчого мистецтва має право не пізніше ніж за 20 днів до початку державних екзаменів рекомендувати відсторонення здобувача від виконання роботи, якщо вона не буде виконана вчасно з причин його неорганізованості чи недисциплінованості, що обов'язково фіксується в рішенні кафедри. Це є підставою для порушення клопотання про відрахування здобувача за невиконання навчального плану.

2. ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА

2. 1. Практично-творча робота в матеріалі

Практичною частиною кваліфікаційної роботи, яка подається на випускову кафедри образотворчого мистецтва факультету культури і мистецтв Волинського національного університету імені Лесі Українки є художній твір, який може бути виконаний у певному виді образотворчого або декоративного мистецтва, реставрації відповідно до освітньої програми спеціальності або ж проєкт. Можуть використовуватися традиційні та різноманітні змішані техніки, авторська техніка та ін.

Тематичні напрями практичної частини випускних кваліфікаційних робіт (проєктів) формуються кафедрою образотворчого мистецтва.

При виборі теми здобувачу варто керуватись особистими мистецькими інтересами, уподобаннями, навиками, які залежать від рівня сформованості художньо-графічних компетентностей здобувачів (наявність необхідних художньо-практичних знань, умінь і навичок для виконання певного виду образотворчої діяльності тощо).

Обрана тема, формат, техніка виконання обов'язково узгоджується з керівником роботи. До уваги береться його експертна оцінка та висновок як фахівця. Здобувач має обрати і узгодити з керівником формат художнього твору. Це може бути серія робіт середнього розміру (точна кількість залежить від задуму), або одна велика за розміром робота.

Варто зауважити, що кваліфікаційна робота, яка акцентується на виконанні художнього твору, у відсотковому співвідношенні виконання практичної і теоретичної частини у магістрів є таким – 70 : 30, 70% – це обсяг роботи над практичною частиною, а – 30% – це обсяг роботи над теоретичною частиною.

Робота над практичною частиною здійснюється в кілька етапів: ескізування (виконання лінійно-тонових начерків, швидких і довготривалих замальовок, живописних етюдів тощо); створення картону (виконання тонового рисунку в оригінальному масштабі); виконання художнього твору.

Ескізування – частина загального процесу виконання студентом практичної частини кваліфікаційної роботи (проєкту), що відображає його безпосередню підготовчу діяльність зі створення художнього твору: пошуки композиційного, колористичного, пластичного та інших рішень обраної теми, визначення формату, встановлення технологічних особливостей виконання задуманого твору, узгодженості їх зі специфікою самої техніки (групи технік) безпосереднього втілення задуманого в матеріалі (Додатки Е, Ж).

Жорстких вимог щодо створення ескізів не має. Проте, варто зазначити, що цей процес є досить тривалим та кропітким, оскільки саме від творчого

пошуку, який здійснюється засобами ескізування, залежить остаточний варіант художнього твору.

Під час захисту випускної кваліфікаційної роботи, здобувач представляє свої творчі пошуки поряд з оригіналом художнього твору. Додатково можуть бути представлені фото- та відеоматеріали, підготовлені мультимедійні презентації щодо суті та змісту художнього твору.

Створення картону – наступний етап роботи над художнім твором, у якому відбувається уточнення формату, композиції, тонових відношень. Виконується в оригінальному масштабі, слугує опорним рисунком для побудови основного зображення художнього твору.

Виконання художнього твору практичної частини кваліфікаційної роботи – безпосереднє виконання твору у заявленому матеріалі: від підготовки до оформлення художнього твору (монтажу картини в раму, паспарту, підготовка подіуму для скульптурного зображення, відповідного експозиційного середовища тощо).

Виконання практичної частини кваліфікаційної роботи засвідчує освітню та професійну підготовку її автора, зокрема розуміння ним композиційних законів в образотворчій сфері, вдале їх використання у своєму художньому творі, грамотне володіння виражальними образотворчими засобами, технічну й технологічну довершеність, здатність до самостійного розв'язання творчих завдань.

Теоретична частина – це пояснювальна записка до практичної частини випускної кваліфікаційної роботи, яка є її обов'язковим елементом і повинна відповідати вимогам структури і оформлення теоретичної дослідницької частини кваліфікаційної роботи з обсягом 35 сторінок без урахування додатків.

3. ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА

3.1. Вимоги до змісту теоретичної дослідницької частини кваліфікаційної роботи

Зміст кваліфікаційного дослідження повинен відповідати стандарту спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація. Робота має бути актуальною, скерованою на новітні методи теоретичного й практичного дослідження, розкривати самостійне дослідження автора, містити елементи новизни та відображати практичне значення й упровадження у сферу практичної діяльності.

3.2. Обсяги випускних кваліфікаційних робіт.

Рекомендуються такі обсяги випускної кваліфікаційної роботи :

– записка до практичної частини випускної кваліфікаційної роботи ОС «Магістр» образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації – 35 сторінок без урахування додатків, та практична робота матеріалі;

– суто теоретична випускна кваліфікаційна робота ОС «Магістр» образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації – 65-70 сторінок без урахування додатків;

Випускна кваліфікаційна робота має містити науково обґрунтовані теоретичні та практичні результати, наукові положення, повинна характеризуватися концептуальною єдністю змісту. Головною метою є оволодіння методологією творчого вирішення (розв’язання) сучасних проблем (завдань) наукового або (та) прикладного характеру на основі отриманих знань та професійних умінь відповідно до вимог стандартів вищої освіти.

3.3. Вимоги до структури випускних кваліфікаційних робіт освітнього рівня «Магістр»

Обов’язковими структурними елементами випускної кваліфікаційної роботи є:

Анотація. В анотації подають прізвище та ініціали автора і тему роботи; стислий виклад результатів дослідження із зазначенням наукової новизни та наявності практичного значення; ключові слова (подають у називному відмінку, друкують у рядок через кому). Обсяг анотації не повинен перевищувати 3 сторінки.

1. Титульна сторінка роботи. *Додаток А. Зразок титульної сторінки*

2. Зміст. Зміст подають на початку роботи. Він містить найменування та номери початкових сторінок вступу, усіх розділів, підрозділів та пунктів, висновків, списку використаних джерел, додатків. *Додаток В. Зразок оформлення змісту*

3. Вступ включає актуальність теми, мету і завдання дослідження, об’єкт і предмет дослідження, практичне значення отриманих результатів, апробацію результатів дослідження. Обсяг вступу не повинен перевищувати 2–3 сторінки.

Актуальність теми. Шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими вже підходами до розв’язання проблеми обґрунтовують актуальність і доцільність роботи для розвитку відповідного напрямку мистецтва.

Якщо робота виконується у системі досліджень кафедри, коротко визначають зв’язок вибраного напрямку. Обов’язково потрібно зазначити роль автора у виконанні цих науково-дослідних завдань.

Мета і завдання дослідження. Формулюють мету роботи і конкретні завдання, які необхідно розв’язати для досягнення поставленої мети. Мета – це кінцевий науковий результат, якого прагне досягти автор роботи у процесі

власного дослідження. Завдання – це конкретні шляхи, засоби досягнення поставленої мети.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, яке породжує проблемну ситуацію.

Предмет дослідження знаходиться в межах об'єкта і становить частину від цілого (тобто об'єкта). Об'єкт і предмет співвідносяться як загальне і часткове. В об'єкті виділяють ту його частину, яка й стане предметом дослідження. Саме на предмет спрямована увага автора, оскільки він має визначати назву роботи.

Наукова новизна – це наукові результати, що оцінюються за такими критеріями, як: вперше отримано, удосконалено, здобуло подальший розвиток.

Кваліфікаційна робота здобувача повинна містити елементи наукової новизни. До них можна віднести: нове поняття, застосоване студентом у роботі, новий самостійно виконаний експеримент і т. д. Потрібно враховувати те, що основне в науковій новизні кваліфікаційної роботи – не тільки те, чого раніше не було, але і затребуваність нових елементів науковою чи практичною діяльністю. Наукова новизна вважається доведеною, якщо в дипломній роботі: обґрунтовані нові вирішення поставлених завдань; розроблені нові принципи вирішення завдань, досліджені нові явища; представлені нові методики.

Історіографічний огляд – провести аналіз наукових праць і джерел з окресленої тематики дослідження.

Практичне значення кваліфікаційної роботи. Потрібно подати відомості про використання результатів роботи або рекомендації щодо їх використання із зазначенням певної галузі, теоретичного або практичного навчального курсу; висвітлити практичне застосування отриманих результатів або рекомендації щодо їх використання. Вказати який напрям мистецтва, чи стиль, розвиває подана до захисту практична робота.

Апробація результатів та публікації. Якщо автор брав участь у наукових конференціях, семінарах, засіданнях наукового гуртка з оголошенням результатів своєї роботи та має цьому підтвердження (опубліковані тези, статті або програму конференції за темою роботи), то слід зазначити їх назву, рік та місце проведення, а також вказати публікації з теми дослідження.

Структура роботи. Зазначити кількість сторінок, структурних частин: вступ, кількість розділів, висновок, кількість використаних джерел і додатків.

4. Основна частина. Складається з розділів, підрозділів, пунктів та підпунктів. Структура основної частини роботи повинна розкривати реалізацію завдань випускної кваліфікаційної роботи.

У розділах основної частини подають: огляд літератури за темою і вибір напрямків досліджень, виклад загальної методики та основних напрямів досліджень, експериментальну частину і методику досліджень, проведені

теоретичні або експериментальні дослідження, аналіз і узагальнення результатів досліджень.

У змісті першого розділу, як правило, подають теоретичні питання з теми випускної кваліфікаційної роботи, історія виникнення, розвиток жанру, написані з використанням літературних першоджерел. Велике значення має правильне трактування понять теми, їх точність і науковість. Використані терміни мають бути загальнозживаними чи подаватися з посиланням на їх автора.

Другий розділ пишуть відповідно до теми роботи і вимог, розроблених випусковою кафедрою факультету, який включає методiku та етапи над практичною роботою. У практичній частині автор із вичерпною повнотою викладає методiku проведення та результати власного дослідження.

Головні вимоги до наукового викладу результатів – точність, чіткість, стислість.

Кожен розділ починають з нової сторінки. У кінці кожного розділу формулюють короткі висновки зі стислим викладенням наведених у розділі результатів.

Основні розділи повинні мати бібліографічні посилання на літературу, що дозволяє аналізувати власні дані та порівнювати їх з даними інших джерел літератури.

5. Висновки повинні містити чіткий виклад найбільш важливих результатів дослідження з пропозиціями та побажаннями щодо подальшого дослідження певної теми. Висновки подають як окремі лаконічні положення чи методичні рекомендації. Їх головна мета – підсумки проведеної роботи. Важливо, щоб сформульовані висновки відповідали поставленим завданням. У висновках необхідно зазначити не тільки позитивне, що вдалося виявити в результаті вивчення теми, але й хиби та проблеми, а також конкретні рекомендації щодо їх усунення.

6. Список використаних джерел. Способів упорядкування матеріалу у списку використаних джерел варто використовувати розміщення прізвищ авторів або назв творів за алфавітом. Кількість використаних джерел, зазвичай, не менше 50 у кваліфікаційній роботі освітнього ступеня «Магістр».

Бібліографічний опис джерел та літератури складають відповідно до чинних стандартів ДСТУ 8302:2015 <http://aphd.ua/pryklady-oformlennia-bibliohrafichnoho-opysuvidpovidno-do-dstu-83022015/>, для полегшення оформлення можливо використовувати ресурс <https://vak.in.ua/>.

Якщо список містить посилання на літературу та джерела, записані як кириличними літерами, так і латинськими, то спочатку потрібно подавати ті, які записані кирилицею, а потім латиницею (за абеткою).

7. Додатки. За необхідності до додатків доцільно включити допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття роботи.

На кожен додаток повинно бути посилання в тексті.

4. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ВИПУСКНИХ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

4.1. Загальні вимоги до оформлення випускних кваліфікаційних робіт (надалі ВКР)

Випускню кваліфікаційну роботу виконують на аркушах білого паперу формату А 4 (210x297 мм). **Основний текст** роботи: шрифт Times New Roman 1,5 комп'ютерних інтервали, розмір шрифту – 14. Абзацний відступ – 1,25 мм.

Поля: ліве – 30 мм, верхній, нижній – 20 мм, правий – 10 мм. У тексті документа необхідно дотримуватися рівномірної щільності, контрастності та чіткості зображення.

Помилки, описки та графічні неточності можна виправляти підчищенням або зафарбуванням білою фарбою, коректором і нанесенням на тому ж місці виправленого тексту від руки. Виправлення повинно бути чорного кольору.

Теоретичну роботу подають до захисту у переплетеному вигляді.

Практичну роботу подають до захисту повністю оформленою і готовою до демонстрації.

Випускню кваліфікаційну роботу виконують українською мовою.

Текст теоретичної частини кваліфікаційної роботи повинен бути стислий, точний та логічно послідовний, викладений з дотриманням норм чинного українського правопису (зі змінами і доповненнями 2019 року), використовуючи стиль ділового мовлення, необхідний для службових документів. Потрібно користуватися усталеною лексикою, наявною в академічних словниках, дотримуватися прийнятої наукової термінології, умовних символів та скорочень, уникати діалектизмів, засобів художнього стилю, нових запозичень тощо.

IV. ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Етапи	Зміст та основні завдання	Трива - алість
Підготовчий	<ul style="list-style-type: none">Вибір теми здобувачем і складання індивідуального плану роботи та консультацій з керівником.Ознайомлення зі з метою, змістом та етапами кваліфікаційної роботи.Ознайомлення з нормативними документами, що регламентують виконання випускних кваліфікаційних робіт, зокрема:<ul style="list-style-type: none"><u>2022 ПОЛОЖЕННЯ про випускні кваліфікаційні роботи (проекти)</u>науково-методичні рекомендації до виконання магістерських кваліфікаційних робіт (з урахуванням специфіки фахової підготовки здобувачів магістерського рівня освіти освітньо-професійної програми «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація».Формування мети, визначення завдань. Робота з літературними джерелами,	8

	<p>інтернет-джерелами та виставковими експонатами. Збір матеріалу.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Формування мети, задуму, робота з джерелами (інтернет-ресурси, виставки, пленери, мистецтвознавча література) ескізування, затвердження основних напрямків у роботі керівником, відповідно затвердженої тематики ▪ Підготовку публікацій з теми дослідження 	
Основний	<ul style="list-style-type: none"> • Робота над основною практичною частиною роботи (якщо робота теоретичного змісту, то даний етап включає основну дослідницько-описову частину). 	60
Оформлювальний	<ul style="list-style-type: none"> • Цей етап реалізується в процесі проходження переддипломної практики і завершується орієнтовно за місяць до захисту випускної кваліфікаційної роботи. На цьому етапі робота повинна бути повністю виконана та перевірена керівником. 	
Підсумковий	<ul style="list-style-type: none"> • Отримання відгуку керівника та рецензії на випускну кваліфікаційну роботу від кваліфікованого спеціаліста відповідного профілю, як правило, з іншої організації або установи; • проведення попереднього захисту на кафедрі, отримання рекомендації випускової кафедри про допуск до захисту. 	90

До захисту кваліфікаційної роботи на кафедрі повинна бути наявною така документація:

1. Виконана кваліфікаційна робота (проект);
2. Пояснювальна записка з анотацією українською та англійською мовам. Оформлення елементів зариски наведено в додатках.(Дод. А, Б, Е, Ж);
3. Завдання на випускну кваліфікаційну роботу (Дод. К);
4. Подання голові екзаменаційної комісії щодо захисту кваліфікаційної роботи (Дод. Л);
5. Рецензія (Дод. Д).

Для захисту магістерських робіт наявність друкованих тез (статті чи методичних розробок тощо) є обов'язковою; або участь у виставці міського /регіонального значення протягом періоду навчання на даному рівні освіти. Захист проводиться на відкритому засіданні ДЕК

4.2. Оформлення розділів (підрозділів)

Текст основної частини поділяють на розділи, підрозділи, пункти і підпункти. Основних розділів для пояснювальної записки до кваліфікаційної роботи повинно бути два. В першому розділі описується науково-дослідна частина роботи, в другому розділі – композиційно-технологічна. У теоретичній роботі розділи визначаються відповідно положення [2022 ПОЛОЖЕННЯ про випускні кваліфікаційні роботи \(проекти\)](#),

Заголовки структурних частин «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацу. Крапку в кінці

заголовок не ставлять. Якщо заголовок складається з кількох речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу.

Кожна структурна частина роботи починається з нової сторінки (крім назв підрозділів і пунктів у межах розділу).

Не допускається розташування назв розділів, підрозділів, а також пунктів і підпунктів у нижній частині сторінки, якщо після неї міститься лише один рядок тексту.

Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) та текстом повинна дорівнювати 3–4 інтервалам.

4.3. Нумерація

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, малюнків, подають арабськими цифрами без знаку №.

Першою сторінкою випускної кваліфікаційної роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Такі структурні частини випускної роботи як «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» не мають порядкового номера. Інші розділи, підрозділи, пункти, підпункти нумерують арабськими цифрами. Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу.

Підрозділи повинні мати порядкову нумерацію в межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу й порядкового номера підрозділу, відокремленого крапкою. Після номера підрозділу (підпункту) ставлять крапку (наприклад: 1.1.; 1.3.; 1.2.4.). Пункти нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу, підрозділу, пункту, між якими ставлять крапку. У кінці номера повинна стояти крапка, наприклад: «1.3.2.» (другий пункт третього підрозділу першого розділу). Потім у тому ж рядку наводять заголовок пункту.

Всі аркуші, на яких розміщені згадані структурні частини, нумерують звичайно. Рисунки розміщені на окремих сторінках, включають до загальної нумерації сторінок документа.

4.4. Вимоги до оформлення ілюстрацій і додатків

Ілюстрації, ескізи, начерки, фотознімки потрібно розташовувати безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній

сторінці. На всі ілюстрації повинні бути посилання у тексті. Якщо ілюстрації створені не автором роботи, необхідно зробити певні посилання, дотримуючись вимог чинного законодавства щодо авторських прав.

Ілюстрації повинні мати назву, яку розташовують безпосередньо під зображенням. За необхідності під ілюстрацією розміщують пояснювальні дані (надпис під рисунком).

Ілюстрації позначають словом «Рисунок...», яке разом із назвою ілюстрації розташовують після пояснювальних даних. Наприклад: «Рисунок 4.2. Ескіз до пошуку колористичного вирішення».

Ілюстрації потрібно нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу, за винятком ілюстрацій, наведених у додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу та порядкового номера ілюстрації, відокремлених крапкою, наприклад, другий рисунок третього розділу позначається як «Рисунок 3.2» або «Рис. 3.2».

Посилання на ілюстрації роботи вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад, «Рис. 1.2»

У додатках розміщують матеріал, який не може бути послідовно розташований в основній частині через великий обсяг, суто технічний характер або внаслідок неможливості способу відтворення (викладений на папері іншого формату). У додатки можуть бути внесені окремі ілюстрації, таблиці, схеми тощо.

Додатки потрібно оформлювати як продовження рукопису на подальших сторінках, розташовуючи відповідно до появи посилань на них у тексті. Додатки повинні мати спільну з рукописом наскрізну нумерацію сторінок.

Додатки позначають послідовно великими літерами українського алфавіту, за винятком Г, Ґ, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. Наприклад: Додаток А; Додаток Б. Якщо у тексті один додаток, то він позначається як Додаток А.

4.5. Оформлення літератури. Загальні правила цитування та покликання на використані джерела.

Список використаних джерел. Способів упорядкування матеріалу у списку використаних джерел варто використовувати розміщення прізвищ авторів або назв творів за алфавітом. Кількість використаних джерел, зазвичай, не менше 50 у кваліфікаційній роботі освітнього ступеня «Магістр».

Бібліографічний опис джерел та літератури складають відповідно до чинних стандартів ДСТУ 8302:2015 <http://aphd.ua/pryklady-oformlennia-bibliografichnoho-opysuvidpovidno-do-dstu-83022015/>, для полегшення оформлення можливо використовувати ресурс <https://vak.in.ua/>.

Якщо список містить посилання на літературу та джерела, записані як кириличними літерами, так і латинськими, то спочатку потрібно подавати ті, які записані кирилицею, а потім латиницею (за абеткою).

При написанні випускної кваліфікаційної роботи здобувач обов'язково подає покликання на джерела, матеріали або окремі результати, які наводяться в дослідженні чи на ідеях і висновках яких розроблюються проблеми, завдання, задачі, питання, вивченню яких присвячена робота. Такі покликання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про цитування документа, дають необхідну інформацію щодо нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг. Покликатися потрібно на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна давати покликання лише в тих випадках, коли в них наявний матеріал, який не включено до останнього видання.

Покликання подають у тексті роботи у квадратних дужках – [14, с. 20] , де перша цифра – номер джерела у списку літератури, а друга – номер сторінки.

Запозичені висловлювання обов'язково беруть у лапки (оформлювати у вигляді цитати) та покликаються на першоджерело. Порушення цих вимог може призвести до кваліфікації дій автора як плагіату і, як наслідок, до недопущення роботи до захисту.

Загальні вимоги до цитування такі:

а) текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в тій граматичній формі, у якій він поданий у джерелі, із збереженням особливостей авторського написання;

б) цитування повинне бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні не допускається;

в) кожна цитата обов'язково супроводжується покликанням на джерело;

г) при непрямому цитуванні (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами) потрібно бути гранично точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів і давати відповідні покликання на джерело;

д) цитування не повинно бути ні надмірним, ні недостатнім;

5. ПІДГОТОВКА, ПОРЯДОК ТА ПРОЦЕДУРА ЗАХИСТУ ВИПУСКНИХ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ.

5.1. Попередній захист випускних кваліфікаційних робіт.

Випускні кваліфікаційні роботи проходять попередній захист на засіданні кафедри образотворчого мистецтва за встановленим графіком, але не пізніше ніж за три тижні до захисту. Попереднім захистом випускної кваліфікаційної роботи може вважатися, за рішенням кафедри, виступ та участь здобувача у наукових конференціях – університетських, міжуніверситетських, всеукраїнських тощо.

На попередній захист здобувач повинен подати віддрукований та перевірений науковим керівником текст роботи та практичну роботу виконану на 75-80%.

Попередній захист проводиться на засіданні кафедри за обов'язкової присутності завідувача кафедри та наукового керівника і передбачає такі процедурні етапи:

- виступ автора випускної кваліфікаційної роботи з повідомленнями про основні положення роботи;
- детальні відповіді здобувача на усні та письмові запитання членів кафедри щодо змісту й суті роботи;
- виступ наукового керівника (консультанта) про якість виконання роботи, про можливість допуску роботи до захисту перед ЕК.

Кафедра робить висновок про готовність роботи до захисту перед ЕК, встановлює час роботи над зауваженнями та термін подачі роботи, оформленої згідно з вимогами, на кафедру.

Висновок-витяг із засідання кафедри є підставою для допуску роботи до захисту перед ЕК.

На цьому ж засіданні кафедри затверджують рецензентів кваліфікаційної роботи

5.2. Рецензування випускних кваліфікаційних робіт

Рецензування ВКР проводять висококваліфіковані спеціалісти, які є фахівцями з певної спеціальності та, як правило, працюють в інших навчальних закладах. Рецензент ВКР будь-якого освітнього ступеня не повинен бути співробітником кафедри, дипломні проекти якої він рецензує. Не дозволяється також призначення керівників випускних кваліфікаційних робіт для взаємного рецензування робіт.

Рецензія має бути об'єктивною, відображати як позитивні, так і негативні сторони роботи й містити оцінку за прийнятою шкалою оцінювання знань студентів. *Додаток Д.*

Особливу увагу в ній потрібно звернути на:

- актуальність теми;
- вміння застосовувати теоретичні знання для вирішення конкретних практичних завдань;
- наявність у роботі особистих пропозицій і рекомендацій, їх новизна, перспективність, практична цінність;
- достовірність результатів і обґрунтованість висновків дипломника;
- стиль викладу й оформлення роботи;
- недоліки роботи.

Рецензія не повинна дублювати відгук керівника, тому що *відгук керівника* – це в основному характеристика професійних якостей випускника та його

роботи у процесі проектування, а *рецензія* – це характеристика якості безпосередньо випускної кваліфікаційної роботи. Рецензія повинна містити рекомендовану оцінку роботи за розширеною лінгвістичною шкалою («відмінно», «дуже добре», «добре», «достатньо», «задовільно», «незадовільно»).

Здобувач має право заздалегідь ознайомитися із текстом рецензії. Негативна рецензія не є підставою для відхилення роботи від її захисту. *Додаток Д. Орієнтовна форма рецензії на ВКР.*

5.3. Підготовка роботи до захисту

Не пізніше ніж за місяць до захисту здобувач подає на відповідну кафедру для реєстрації:

- виконану випускну кваліфікаційну роботу разом з анотацією українською та англійською мовами (кожна обсягом 1 900–2000 знаків з пробілами) для магістрів, ключовими словами /словосполученнями;
- письмову рецензію на ВКР з рекомендованою оцінкою.

5.4. Захист випускних кваліфікаційних робіт

На захист ВКР у ЕК подають:

- зброшурований примірник випускної кваліфікаційної роботи з поданням голові ЕК щодо захисту ВКР (містить довідку про успішність, висновок наукового керівника з характеристикою діяльності випускника під час виконання ним ВКР (проекту), висновок кафедри про ВКР);
- практично-творчу частину роботи;
- письмову рецензію на ВКР з зазначенням рекомендованої оцінки;
- антиплагіатний висновок;
- навчальну картку здобувача;
- зведену відомість про виконання здобувачами навчального плану і одержані ними оцінки з теоретичних дисциплін, курсових робіт (проектів) та виробничих практик, завірену деканом факультету.

Крім цього, ЕК до захисту ВКР можуть бути подані:

- опубліковані статті, тези, програми конференцій за темою роботи, у яких автор брав участь; для захисту магістерських робіт наявність друкованої статті (чи методичних розробок тощо) є обов'язковою.

6. ЗАГАЛЬНА ПРОЦЕДУРА ЗАХИСТУ ВИПУСКНИХ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

Захист проводиться на відкритому засіданні ЕК. На захисті можуть бути присутні та брати участь в обговоренні всі охочі, не порушуючи порядку й процедури захисту.

Процедура захисту включає:

- доповідь здобувача про зміст роботи;
- запитання до автора;
- оголошення відгуку наукового керівника та рецензента;
- відповіді здобувача на запитання членів ЕК та осіб, присутніх на захисті;
- заключне слово здобувача;
- рішення комісії про оцінку роботи.

У доповіді здобувачу слід висвітлити такі важливі питання: обґрунтування актуальності теми дослідження; мета, завдання, об'єкт, предмет дослідження; що вдалося встановити, виявити, довести; якими методами це досягнуто; елементи новизни у теоретичних положеннях та в практичних рекомендаціях; з якими труднощами довелося зіткнутися в процесі дослідження, які положення не знайшли підтвердження.

У виступі повинні міститися також відповіді на основні зауваження наукового керівника та рецензента. Доповідь здобувача не повинна перевищувати за часом 10–15 хвилин. Для кращого сприймання присутніми матеріалу бажано підготувати презентацію або виготовити необхідні таблиці, діаграми, графіки. Під час захисту ВКР здобувач повинен дати вичерпні відповіді на всі зауваження у відгуках та рецензіях, а також у виступах на захисті.

Оцінку за результатами захисту ВКР виставляють після закритого обговорення у ЕК, фіксують у протоколі ЕК та оголошують (голова ЕК) на відкритому засіданні.

Тривалість захисту однієї випускної кваліфікаційної роботи не повинна перевищувати 30 хвилин.

7. ОЦІНЮВАННЯ ВИПУСКНИХ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

Оцінювання результатів захисту випускної кваліфікаційної роботи здійснюється у порядку, передбаченому прийнятою в університеті системою контролю знань за 100-бальною шкалою:

- 90–100 балів – *відмінно* – відмінне виконання з незначними помилками;
- 82–89 балів – *дуже добре* – вище середніх стандартів, але з деякими помилками;
- 75–81 балів – *добре* – в цілому змістова робота зі значними помилками;
- 67–74 балів – *задовільно* – непослідовно викладений матеріал зі значними недоліками;

- 60–66 балів – *достатньо* – виконання відповідає мінімальним критеріям;
- 1-59 балів – *незадовільно*.

Рішення ЕК про оцінку ВКР приймається на закритому засіданні комісії відкритим голосуванням більшістю голосів членів комісії, які брали участь у її засіданні. За однакової кількості голосів голос Голови ЕК є вирішальним.

При визначенні оцінки роботи повинна бути врахована думка рецензента, виступ здобувача під час захисту своєї роботи, його відповіді на зауваження рецензента та на запитання членів екзаменаційної комісії.

Шкала та критерії оцінювання випускних кваліфікаційних робіт

№	Зміст роботи, що оцінюється	Кількість балів
1.	Актуальність роботи, відповідність роботи заявленій темі <i>Критерії оцінювання:</i> актуальність матеріалу кваліфікаційної роботи відповідно сучасних теоретичних досліджень та тенденцій образотворчого мистецтва;	20
2.	Практична складова кваліфікаційної роботи /основна теоретична частина в теоретичній роботі демонстрація практичних (теоретичних) знань, умінь та навичок відповідно мети дослідження; <i>Критерії оцінювання:</i> демонстрація практичних (теоретичних) знань, умінь та навичок відповідно мети дослідження;	60
3.	Оформлення звітної документації <i>Критерії оцінювання</i> науковість теоретичного матеріалу (актуальність, стислий виклад вирішення проблематики); Обсяг виконання, відповідність теоретичної частини вимогам написання кваліфікаційних робіт відповідно положення ВНУ імені Лесі Українки 2022 ПОЛОЖЕННЯ про випускні кваліфікаційні роботи (проекти) , та в Методичні рекомендаціях до написання й оформлення випускних кваліфікаційних робіт (розміщених у репозитарії ВНУ та на сайті кафедри образотворчого мистецтва, а також у фонді літератури кафедри).	10
4.	Захист кваліфікаційної роботи.	10
	Сума	100

Повторний захист ВКР з метою підвищення оцінки не дозволяється.

У випадках, коли захист ВКР не відповідає вимогам рівня державної атестації, ЕК ухвалює рішення про те, що здобувач є не атестованим, про що здійснюється відповідний запис у протоколі засідання комісії. У такому

випадку ЕК встановлює: чи може здобувач подати на повторний захист ту саму роботу з доопрацюванням чи він повинен опрацювати нову тему, визначену відповідною кафедрою навчального закладу. Повторний захист ВКР дозволяється протягом трьох років після закінчення вищого закладу освіти, але не раніше, ніж під час наступної державної атестації. Здобувач, який отримав незадовільну оцінку за ВКР, відраховується з вищого навчального закладу. Йому видається академічна довідка встановленого зразка.

Політика академічної доброчесності. Обов'язковою вимогою є дотримання норм академічної доброчесності, яка передбачає: самостійне виконання наукового дослідження; надання достовірної інформації про результати власної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки (http://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/11/polozhennya_antyplagiat.pdf) передбачає забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти.

Згідно Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти та НПП ВНУ імені Лесі Українки відсоток унікальності тесту пояснювальної записки до кваліфікаційної роботи магістра має становити 65-84 %. Результати пояснювальної записки до кваліфікаційної роботи/ теоретичної роботи здобувачів перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Приклади можливої академічної недоброчесності :

- У практичних завдання – використання чужих робіт, виконаних не власне студентом, - у теоретичних завданнях – відсутність посилань на використані джерела, присвоєння, (без відповідних посилань) чужих умовиводів та міркувань. Пояснювальна записка /теоретична частина повинна мати підтвердження, що вона перевірялася на предмет унікальності відповідальним членом кафедри, або самим студентом. Результати перевірки подаються на кафедру у формі звіту.

8. ПОРЯДОК ЗБЕРІГАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

У десятиденний термін після закінчення роботи ЕК лаборанти кафедри (секретарі ЕК), готують акт про передавання теоретичних робіт до електронного фонду Волинського національного університету імені Лесі Українки. Практичні випускні кваліфікаційні роботи зберігаються на кафедрі образотворчого мистецтва факультету мистецтв ВНУ імені Лесі Українки упродовж п'яти років у фонді кваліфікаційних робіт.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Договір про співпрацю з ТзОВ «Антиплагіат» В06\-05/01 від 06 травня 2022 р. http://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/05/dogovir-antyplagiat_compressed.pdf
2. Основи наукової роботи: поради та настанови [Електронний ресурс] : наук.-допом. бібліогр. список літ. / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Бібліотека ; уклад. Л. Дейнека. Луцьк, 2022. 32 с.
3. 2022 ПОЛОЖЕННЯ про випускні кваліфікаційні роботи (проекти)
4. Положення про захист інтелектуальної власності у ВНУ імені Лесі Українки <https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/12/Polozhennya-pro-zahyst-IV-u-SNU-1.pdf>
5. Положення про Комітет з етики наукових досліджень <http://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/03/Komitet-z-etyky-naukovyh-doslidzhen.pdf>
6. Репозитарії, колекції наукових ресурсів <https://library.vnu.edu.ua/resource/oar/repository/>
7. Інституційний репозитарій <https://evnuir.vnu.edu.ua/>

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ
УКРАЇНКИ**

**Факультет культури і мистецтв
Кафедра образотворчого мистецтва**

На правах рукопису

Ю'РЄВ ОЛЕКСАНДР ГЕННАДІЙОВИЧ

Пояснювальна записка до кваліфікаційної роботи на тему:

«БЕРЕСТЕЧКО»

в техніці олійного живопису

Спеціальність: 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація»

Освітньо-професійна програма «Образотворче мистецтво, декоративне
мистецтво, реставрація»

Робота на здобуття освітнього ступеня «Магістр»

Науковий керівник:

ПРИЗВИЩЕ ІМ'Я ПО-БАТЬКОВІ,

вчена звання, посада

кафедри образотворчого мистецтва

РЕКОМЕНДОВАНО ДО ЗАХИСТУ

Протокол №

засідання кафедри образотворчого мистецтва

від _____ 202__ р.

Завідувач кафедри:

ППП, підпис _____

Луцьк – 202__

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ПЕЙЗАЖ ЯК ЖАНР ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА	
1.1. Історія виникнення та розвиток пейзажного жанру.....	7
1.2. Основні види пейзажного живопису.....	11
1.3. Зображення Луцька у картинах художників 19 ст.....	14
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИКА ТА ЕТАПИ РОБОТИ НАД ПЕЙЗАЖЕМ – КАРТИНОЮ «МОЄ МІСТО»	
2.1. Композиційна побудова дипломної роботи	20
2.2. Тональне та колористичне вирішення художнього твору	24
ВИСНОВКИ	28
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	30
<u>ДОДАТКИ.....</u>	<u>39</u>

Орієнтовна форма рецензії на випускню кваліфікаційну роботу

Міністерство освіти і науки України

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Рецензія

на магістерську роботу здобувача

(назва спеціальності, освітньої програми)

(прізвище, ім'я, по батькові)

Тема магістерської роботи

Актуальність теми

Наявність самостійних розробок автора

Практична цінність і основні висновки та рекомендації

Наявність недоліків

Оцінка рецензента (за розширеною лінгвістичною шкалою («відмінно», «дуже добре», «добре», «достатньо», «задовільно», «незадовільно»))

Рецензент _____

(підпис)

(прізвище, посада)

«__» _____ 20__ р.

Додаток Е

Зразок оформлення етапів виконання творчої випускної кваліфікаційної роботи в додатках пояснювальної записки

Додаток 1.13

Додаток 1.14

Додаток 1.15

6

Додаток 1.16

Додаток 2

Додаток 2.1

Додаток 2.2

7

Додаток Ж

Зразок оформлення етапів виконання творчої випускної кваліфікаційної роботи в додатках пояснювальної записки

Додаток 2.7

Додаток 2.8

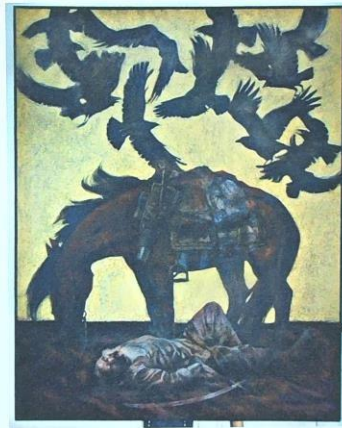

10

Додаток 2.9

Додаток 2.10

11

Додаток К

Форма завдання на випускню кваліфікаційну роботу

Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет (інститут) _____
Кафедра _____
Освітній ступінь _____
Спеціальність _____
(код і назва)
Освітньо-професійна програма _____

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
« » _____ 20__ року

**ЗАВДАННЯ НА ВИПУСКНУ КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ (ПРОЕКТ)
ЗДОБУВАЧУ ОСВІТИ**

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи (проекту)

Керівник роботи (проекту)
_____ (прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

2. Строк подання здобувачес роботи (проекту)

3. Мета та завдання випускної кваліфікаційної роботи (проекту)

4. Дата видачі завдання _____

2 сторінка документа (завдання)

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи (проекту)	Строк виконання етапів роботи (проекту)	Примітка

Здобувач освіти

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Керівник роботи (проекту)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Додаток Л

Форма подання голові екзаменаційної комісії щодо захисту
кваліфікаційної роботи

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Подання

голови екзаменаційної комісії щодо захисту випускної кваліфікаційної роботи (проєкту)

Скеровується здобувач освіти _____ до захисту випускної
(прізвище та ініціали)

кваліфікаційної роботи (проєкту) за спеціальністю _____
освітньо-професійною програмою _____
(назва)

на тему: _____
(назва теми)

Випускна кваліфікаційна робота (проєкт) і рецензія додаються.

Декан факультету (директор інституту) _____
(підпис)

Довідка про успішність

_____ за період навчання на факультеті (в інституті)
(прізвище та ініціали здобувача освіти)

з 20__ року до 20__ року повністю виконав
навчальний план за напрямом підготовки (спеціальністю, освітньо-професійною програмою) з
таким розподілом оцінок за: лінгвістичною шкалою: відмінно __%, дуже добре __%, добре __%,
задовільно __%, достатньо __%; шкалою ECTS: A __%; B __%; C __%; D __%; E __%.

Методист (диспетчер) факультету _____
(інституту) (підпис) (прізвище та ініціали)

Висновок керівника випускної кваліфікаційної роботи (проєкту)

Здобувач(ка) освіти _____

Керівник роботи (проєкту) _____
(підпис)

«__» _____ 20__ року

Висновок кафедри про випускну кваліфікаційну роботу (проєкт)

Випускна робота (проєкт) розглянута. Здобувач (ка) освіти

_____ (прізвище та ініціали)
допускається до захисту цієї випускної кваліфікаційної роботи (проєкту) в ЕК.
Завідувач кафедри _____
(назва кафедри)
_____ (Ініціали, прізвище)
(підпис) «__» _____ 20__ року